

„(Hit) Tudásnál biztosabb bizalom.” (Halmai Tamás)

Virtuslevelek 02. – 2020. Nagyböjt 5. vasárnapja

A makói katolikus közösségek tagjainak

- Sine populo
- Hogyan látja Ferenc pápa?
- Üzenetek
- Templomaink nyitva állnak
- Hírek
- Buzdítás
- Ima

Kedves Testvéreim!

Az új helyzetben új módon, új tartalommal érkeznek a plébániai hírlevelek. Nagy örömmre egy hét alatt is jócskán bővült a címlistánk. Aki ismer még olyan személyt, aki szeretné kapni ezeket az írásokat, kérem, jelezze. Az elmúlt héten a címválasztásról (*virtus* = erény, bátorság, derekasság, érték, jelesség, vagyis belső tartás, amire ezekben a hetekben talán leginkább szükségünk van), most pedig a nép nélküli misézésről írnék néhány gondolatot.

Többen kérdeztétek, hogy milyen érzés egyedül misézni. Leginkább ezekkel a szavakkal tudnám leírni: szokatlan, kissé színtelen, idegen, hideg, mégis egyfajta közelség, már-már intimitás rejtőzik benne. Leginkább azt nem tudtam még megszokni, hogy magamnak mondom a válaszokat: „és a te lelkeddel, legyen békesség köztünk” stb. Az a szent cselekmény, ami eleve dialógust, kommunikációt feltételez, most jelentős aránytalanság sújtja. Nem tagadom, értetlenül állok a tény előtt, hogy egyházmegyénkben még a kántor és a ministráns részvételét is megtiltották ezeken a *sine populo* miséken, hiszen a Római Misekönyv hivatalos kiadása szerint *a nép részvétele nélkül* bemutatott szentmisén a válaszokat a ministráns mondja. Persze a legszentebb liturgia lényegét mindez nem befolyásolja, hiszen a szentmiseáldozat bemutatója maga Jézus Krisztus, aki az egész Egyház nevében adja áldozatát az Atyának. A pap „csak” *in persona Christi*, Krisztus személyében cselekszik.

A másik meghatározó belső megmozdulás bennem a közelség megrendültsége. Így, egyedül misézve valahogy közelebb kerül hozzám hivatásom, kiválasztottságom, küldetésem értéke. Az a titok, hogy az Úr lefoglalt magának, s történjék bármi az életemben, ez így is marad. Amikor idős, beteg atyákkal – többek között Katona atyával – találkozom, beszélgetek, többször gondolok arra, hogy papságunk nem a miénk, hanem Krisztusé. Mi csak kölcsön adjuk neki testünket, lelkünket, személyiségünket. Ő „tegnap, ma és mindörökké ugyanaz” (Zsid 13,8). Akkor is, ha senki nem vesz részt a szentmisén. Egyik paptestvér az egyházmegyei levelezőlistán talán erre is utalt, amikor nemrégiben így fogalmazott: „Istent nem lehet karanténba zárni, őt nem fertőzheti meg a gonosz, és a mi betegségeink. De vajon mi, a

fájdalmainkkal nem vonulunk-e karanténba? Nagyobb-e a félelmünk, mint a segítő készségünk? Vajon félelmünk vagy elbizakodottságunk nem írja felül Isten iránti alázatunkat? Istent talán csak elfordulásunk tehetné magányossá, de inkább minket tesz azzá Isten és hit nélküliségünk. A hit és Isten nem fertőz, de a hitetlenség, és a gőg igen.”

Az elmúlt héten egyik példaképemről, a szent életű evangélikus lelkész-vértanúról, Dietrich Bonhoefferről is írtam. Nos, a Gestapo börtönéből 1943 novemberében többek között ezt írta családjának: *„Tévedés lenne azt képzelni, hogy börtönben ülni szakadatlan kínszenvedés. Ez korántsem igaz, s éppen az efféle látogatások áldásos hatása napokig érezhető, bár természetesen sokmindent fölébresztenek, ami egy ideje már szerencsére békésen szunnyadt bennem. Ám ez sem árt. Legalább megint ráébredek, milyen gazdag is voltam, hálát adok érte, újra reménykedem és kedvem támad az élethez. Nagyon köszönöm ezt Neked és Mindannyiótoknak!”* E néhány mondat gyönyörűen kifejezi, hogy ha mégoly egyedül, magányosan, zárt ajtók mögött, „börtönben” is érezzük magunkat (akár miséző papként a bezárt templomajtók mögött), Istennel és egymással való kapcsolatunk láthatatlan szálakkal ugyan, de megmarad.

Jézus szavai bátorítsanak minket napról napra: *„Nem hagylak árván titeket.”* (Jn 14,18)!

Zoltán atya

Hogyan látja Ferenc pápa a kialakult helyzetet?

Az utóbbi napokban Ferenc pápa több olasz lapnak is interjút adott, valamint egy spanyol újságíróval skype-on keresztül, élő műsorban beszélgetett a kialakult válsághelyzetről. Válaszaiból állítottam össze egy csokorra valót. Érdemes komolyan átgondolni őket.

Ezt az időszakot bűnbánattal, együttérzéssel, reménnyel és alázattal éljük meg, mert időnként elfelejtjük, hogy az életben vannak „sötét zónák”, sötét pillanatok. Azt gondoljuk, hogy ez csak mással történhet meg, pedig ez most mindenki számára sötét, kivétel nélkül. Ezt a periódust fájdalom és homály jellemzi, amely belépett otthonunkba. (...) Eszembe jutnak a viharba került apostolok, akik Jézust hívják: „Mester, elsüllyedünk”. Az ima segít, hogy megértsük sebezhetőségünket. A szegények kiáltása ez, akik süllyedőben vannak, akik veszélyben és egyedül érzik magukat. Egy nehéz és elkeseredett helyzetben fontos tudni, hogy az Úrba kapaszkodhatunk.” Isten sokféleképpen támogat bennünket. Erőt és közelséget sugároz, ahogy a viharba került tanítványokkal tette, akik a segítségét kérték, vagy amikor az elsüllyedőben levő Péternek nyújtotta kezét. (...) Ami most történik arra szolgál majd, hogy mindenkit emlékeztessen: az emberiség egy közösség. Az egyetemes testvériség fontosságára, meghatározó voltára is figyelmeztet. Gondoljuk arra, hogy egy kicsit olyan lesz, mint a háború után. Nem lesz olyan, hogy a „másik”, hanem csak a „mi” létezik majd, mert ebből a helyzetből csak együtt, közösen juthatunk ki. (La Stampa)

Újra rá kell találnunk az élet konkrétságára a kis dolgokban, kis figyelmességekben azok felé, akik közel állnak hozzánk, családtagjaink, barátaink. Meg kell értenünk, hogy a kis dolgokban van a kincsünk. Apró gesztusok ezek, amelyek olykor elvesznek a hétköznapi névtelenségében, a gyengédség, a szeretet, az együttérzés gesztusai, amelyek pedig fontosak, meghatározóak. Például egy tál meleg étel, egy simogatás, egy ölelés, egy telefonhívás... Családias gesztusok ezek, figyelem van bennük a mindennapi dolgok részleteire, ami miatt az életnek értelme van, és közösség, kommunikáció van köztünk. Olykor úgy élünk, hogy csak virtuális kommunikáció van közöttünk. Ehelyett azonban fel kell fedeznünk egy újfajta közelséget. A családtagok gyakran nagy csendben esznek otthon egymás mellett, de nem azért, mert egymásra figyelnek, hanem mert a szülők evés közben a tévét nézik, a gyerekek pedig a telefonjukat. Olyannak tűnnek, mint sok egymástól elszigetelt szerzetes. Ilyenkor nincs kommunikáció, pedig fontos meghallgatni egymást, hogy megtudjuk, mire van szüksége a másoknak, milyen igényei, gondjai, vágyai vannak. Létezik egy konkrét gesztusokból álló nyelvezet, amit meg kell őriznünk. Meglátásom szerint e napok fájdalmának erre a konkrétságra kell megnyitnia minket. (La Repubblica)

– Mit üzen az orvosoknak, az egészségügyi dolgozóknak, az ápolóknak, az ápolónőknek és a kutatóknak, akik ezekben a napokban nagyon túlterheltek, mert megpróbálják megállítani a járványt?

– Csodálom őket, megtanítanak az elköteleződésre, s köszönöm ezt a tanúságtételt. Orvosok, ápolók, önkéntesek, akik nem mennek haza, s a hordályakon alszanak inkább, mivel nincs több ágy a kórházban. Így élnek ők most. Nagyon szeretem ezt a kifejezést: „a szentek a kapuk körül” (vö. Gaudete et exultate 6–9.). Közülük sokan nem hívők, nem vallásosak, vagy a maguk módján élnek meg hitüket, de ebben a tanúságtételben meglátszik, hogy képesek a másiekért tenni, még ha közben ők meg is halnak.

– Ön optimista?

– Nézd, nem szeretem ezt a szót, mert a hangzása számomra olyan kozmetikázott. Én remélek. Remélek az emberiségben, a férfiakban és a nőkben, remélek a nemzetekben. Nagy a reményem... hogy lesznek olyan nemzetek, akik levonják a tanulságot ebből a vészhelyzetből az életükre nézve. Jobb lesz, természetesen kevesebben leszünk. Sokakat magunk mögött hagyunk az úton, s ez nehéz. Ám hiszem, hogy jobb lesz. (La Sexta, spanyol tévécsatorna)

Egyházi vezetők üzeneteiből

Az utóbbi két hétben több felelős egyházi és világi vezetők tett közzé üzeneteket. Két magyar püspök, Székely János és Varga László szavaira mindig érdemes figyelni. Ezen kívül Alois testvérnek, a Taizéi Közösség vezetőjének írásából szeretnék megosztani veletek néhány gondolatot.

Hol van az Isten a járvány idején? Hol lenne, ha nem itt? A koronavírus és a válságok idején is tudnunk kell, hogy nekünk olyan Istenünk van, aki miközben gondviselő és megmentő,

velünk jön a krízisekbe és a szenvedések tengerébe is. Nem kívülről figyeli a küzdelmünket, szenttelenül. Itt van a járvány kellős közepén, hogy felismerjük, és rá tudjuk bízni magunkat!

Miért engedi meg Isten ezt a járványt? Ugyanazért, amiért a keresztények üldözését: hogy tanúságot tegyünk a hitünkről! Isten országa köztünk van, erről kell tanúságot tennünk! Az Ő országának békéjét és örömét nem veszélyezteti a járvány, csak akkor, ha nem hisszük, hogy Isten országa elérkezett, s az ellenfél hangjára figyelünk. A keresztségünk óta naponta választanunk kell, hogy ellene mondunk-e a sátánnak, a vádlónak, a félelemben, rettegésben tartónak, a pánikot keltőnek, vagy engedünk neki. Ugyanakkor abban is választanunk kell, hogy rábízunk-e magunkat a szerető, gondviselő Atyára, igent mondunk-e Jézus Krisztusra, aki velünk van mindennap, és hallgatunk-e a Szentlélekre.

(Varga László püspök)

II. János Pál pápa ezekkel a szavakkal kezdte meg pápai szolgálatát: *„Ne féljete!”* A járvány nehéz heteiben nem félelemre van szükségünk, hanem bizalomra a Teremtő Istenben, aki tenyerén tartja a világot. Bizalomra, hitre, imádságra van szükségünk, valamint egymás iránti szolidaritásra, segítő szeretetre.

A járvány rendkívüli mértékben sújtja a gazdasági életet is, s ennek legfőbb áldozatai a legszegényebbek: azok, akiknek nincsenek tartalékaik, akik albérletben élnek, akiket fizetés nélküli szabadságra küldtek.

Gyönyörű látni, ahogyan a nemzetünk összefog, ahogyan a segítség számos formája születik sok jóakarató ember szívéből. Gyönyörű látni, ahogyan az egész emberiség együtt akar tenni a járvány leküzdéséért, a betegekért, és együtt fohászkodik a Teremtőhöz.

Tegyük hozzá a közös cselekvésünkhöz a legszegényebbek iránti kitüntetett figyelmet is!

„Egy társadalom emberségének legfőbb mércéje az, hogyan bánik az időssel, a gyengével, a beteggel, a szegénnyel” (XVI. Benedek pápa).

(Székely János püspök)

Ebben a nehéz időszakban hogy ne tennénk föl magunknak a kérdést: Mit vár tőlünk Krisztus? Mit kíván tőlünk a Föltámadott, aki zárt ajtókon keresztül lépett be bátortalanná vált tanítványaihoz? Mire hív minket ma? A jelen nehézségei közepette idézzük föl Roger testvér szavait: *„Az eseményeket ne csak tűrjük, hanem épülünk is általuk.”*

Krisztus nyomában járva elsajátítjuk a megtérést, megtanuljuk, hogy a sötétség helyett a Föltámadott világossága felé forduljunk. Napról napra feladatunk, hogy ne térítsen el minket a félelem, a harag, az önsajnálát, a kétségbeesés és a sötétség, ami az egész világon elhatalmasodik és minden figyelmünket lefoglalja. Ehelyett szívünk legmélyén maradjunk meg a béke forrásánál, mely mindörökké megmarad.

Ahogy a fertőzés megelőzése érdekében egyre gyakoribbá válnak a korlátozó és egészségügyi intézkedések, különösen is figyeljünk emberi kapcsolataink értékére. Telefonhívások vagy baráti üzenetek által maradjunk összeköttetésben egymással, azokkal, akik elszigetelődve egyedül maradtak, különösen a legidősebbekkel, a legtörekenyebbekkel és mindazokkal, akik egyéb betegséggel vagy megpróbáltatással küzdenek.

(Alois testvér, Taizé)

Nyitott templom szentmise nélkül

Amíg nem tarthatunk újból nyilvános miséket, minden vasárnap 9 és 18 óra között, hétfőtől szombatig pedig 17 és 18 óra között a szervita kápolnában (Csanád vezér tér 14.) a kihelyezett Oltáriszentség előtt van lehetőségünk csendben imádkozni. A kápolnai elhelyezkedésnél a higiéniai előírásokat tartsuk be. 18 órakor szentségi áldás.

17 és 18 óra között lehetőség van ugyanott a szentgyónás elvégzésére – a rendkívüli szabályozások szerint.

A belvárosi templom a munkálatok miatt nem alkalmas az imádságos elmélyülésre.

A szervita kápolna (Csanád vezér tér 14.) és az újvárosi templom külső kapuja napközben nyitva van.

Beteghez bármikor megyek.

Facebook oldalunkon, valamint e-mailben elérhetővé tesszük a vasárnapi gondolatokat.

A televíziós és internetes szentmise közvetítésekbe bátran kapcsolódjunk be. Végezzünk ilyenkor lelki áldozást!

Hírek

A belvárosi templomban folynak a festési munkálatok. A barna pillérek alatti, az ablakok fölötti, melletti, valamint az orgonaszint koszos felületei kapnak új, fehér színt. Már most szépen látszik, mennyire piszkosak voltak a falak. A munkát kosaras emelő segítségével végzik.

Az új padok talapzatának asztalos munkái a megfelelő ütemben haladnak. A héten a légrések kialakítására, valamint a hajópadlók méretre vágására és festésére került sor.

Az Élő Víz kiadványok vasárnap elvihetők a kis kápolna előteréből.

Aki tud olyan személyekről, akik szívesen kapnának hírlevelet, de eddig nem voltak rajta a listánkon, kérjük, jelezzék egy válasz e-mailben.

Ne feledkezzünk el a hétféle óráátállításról!

„Aki buzdít, buzdítson” (Róm 12,8)

Az Újszövetségi Szentírás könyveinek mintegy kétharmada levél. Ezek a levelek konkrét közösségeknek, konkrét élethelyzetekben íródtak. Befejező gondolataik gyakran buzdítások, bátorítások. Ezekből szemezgettem:

„Vigyázzatok, legyetek állhatatosak a hitben, cselekedjétek férfiasan és legyetek erősek. Minden, amit tesztek, szeretetben történjék.” (1Kor 13,14)

„Az imádságban legyetek állhatatosak, legyetek abban éberek, hálaadással! Imádkozzatok értünk is, hogy Isten tárja fel előttünk az ajtót a beszédhez, Krisztus titkának hirdetéséhez, amely miatt bilincsekbe is vertek, hogy úgy ismertessem meg azt, mint ahogy róla szólnom kell. Bölcsen viselkedjétek a kívülállókval szemben, használjátok fel a kedvező alkalmat! Jól értékesítsétek az időt! Beszédeitek legyen mindig kedves, sóval ízesített, hogy tudjátok, miképpen kell kinek-kinek megfelelnetek!” (Kol 4,2-6)

„Kérünk továbbá titeket, testvérek, feddjétek meg a nyughatatlanokat, bátorítsátok a félénk szívűeket, gyámolítsátok a gyengéket, legyetek türelmesek mindenki iránt! Vigyázzatok, hogy senki rosszért rosszal ne fizessen, hanem mindenkor szolgáljátok egymás és mindenki javát! Mindig örüljétek! Szüntelenül imádkozzatok! Mindenért adjatok hálát, mert ezt várja Isten mindnyájatoktól Krisztus Jézusban.” (1Tessz 5,14-18)

Segítség az egyéni és közös imához otthonra

Zsoltárok

119¹⁴⁵ Teljes szívemből kiáltok, Uram, hallgass meg engem, követem rendeléseidet!

¹⁴⁶ Hozzád kiáltok, szabadíts meg engem, és teljesítem parancsaidat!

¹⁴⁷ A hajnal előtt kelek és kiáltok, mert szavaidban erősen bízom.

¹⁴⁸ Virradat előtt hozzád emelem szememet, hogy igéidről elmélkedjem.

¹⁴⁹ Hallgasd meg, Uram, szavamat irgalmasságod szerint, és tarts életben engem ítéleted szerint.

¹⁵⁰Közel vannak gonosz céljukhoz üldözőim,
törvényedtől azonban messze távolodtak.

¹⁵¹De te, Uram, közelemben vagy,
és minden parancsod igazság.

¹⁵²Rég tudom, hogy parancsolataidat
örök időkre alapítottad.

¹⁵³Lásd meg nyomorúságomat és szabadíts meg engem,
mert nem felejttem el törvényedet.

¹⁵⁴Ítéld meg ügyemet és ments meg engem,
éltess engem, amint megígérted!

142 ¹*Maszkil Dávidtól, amikor a barlangban volt. Imádság.*

²Szavammal az Úrhoz kiáltok,
szavammal az Úrhoz könyörgök.

³Színe elé öntöm imádságomat,
nyomorúságomat feltárom előtte.

⁴Ha lelkem elcsügged bennem,
te ismered ösvényeimet.
Azon az úton, amelyen járok,
titkon tört vetettek nekem.

⁵Fürkészve tekintek jobbra,
de nincs, aki észrevenne!
Nincs számomra menedék,
nem akad, aki életemmel törődne.

⁶Hozzád kiáltok, Uram,
Mondom: »Te vagy az én bizodalمام,
osztályrészem az élők földjén.

⁷Méltasd figyelemre könyörgésemet,
mert nagyon megaláztak engem.
Szabadíts meg üldözőimtől,
mert erősebbek nálam.

⁸Vezess ki a börtönből,
hogy dicsérjem nevedet;
Körülvesznek majd az igazak,
Amikor jót teszel velem.«

103 ¹*Dávidtól.*

Áldjad, Ielkem, az Urat,
s egész bensőm az ő szent nevét.

²Áldjad, Ielkem, az Urat,
és ne feledd el jótéteményeit.

³Ő megbocsátja minden gonoszságodat,
ő meggyógyítja minden betegségedet;

⁴Ő megóvja életed a pusztulástól,
ő irgalommal és kegyelemmel koronáz meg téged.

⁵Ő kielégíti javaival kívánságodat:
mint a sasé, visszatér ifjúságod.

⁶Igaz dolgokat cselekszik az Úr,
és igazságot szolgáltat minden elnyomottnak.

⁷Megismertette Mózeszel útjait,
Izrael fiaival cselekedeteit.

⁸Irgalmas és könyörületes az Úr,
hosszan tűró és nagyirgalmú.

⁹Nem tartja meg haragját mindvégig,
és nem fenyeget örökké.

¹⁰Nem bűneink szerint bánt velünk,
és nem fizetett meg nekünk gonoszságainkért.

¹¹Mert amilyen magasan van az ég a föld fölött,
olyan nagy az ő irgalma azok számára, akik őt félik.

¹²Amilyen messze van kelet a nyugattól,
olyan messzire veti tőlünk gonoszságainkat.

¹³Mint ahogy az atya könyörül fiain,
úgy könyörül az Úr azokon, akik őt félik.

¹⁴Mert ő ismeri létrejöttünket,
és megemlékezik arról, hogy porból vagyunk.

¹⁵Olyan az ember élete, mint a fűé:
kivirul, mint a mező virága,

¹⁶de ráfúj a szél, és nincs többé,
s a helyét sem ismerik.

¹⁷De az Úr kegyelme öröktől fogva
és örökké kíséri azokat, akik őt félik,
s igazsága azok unokáit,

¹⁸akik megtartják szövetségét,
és gondosan teljesítik parancsolatait.

¹⁹Az Úr az égben állította fel trónusát,
és királysága mindenben uralkodik.

²⁰Áldjátok az Urat, angyalai mind,
ti hatalmas erejűek, akik teljesítitek szavát,
mihelyt parancsának hangját meghalljátok.

²¹Áldjátok az Urat, seregei mind,
szolgái, akik akaratát megteszitek.

²²Áldjátok az Urat, művei mind,
mindenütt, ahol uralkodik.
Áldjad lelkem az Urat!

Úr Jézus Krisztus,

te szegény voltál és nyomorult, fogoly és elhagyatott, akárcsak én.

*Te ismersz minden emberi nyomorúságot,
nem hagysz el akkor sem, ha senki sem áll mellém.*

Nem felejtés el, megkeresel.

Bennem sötét van, nálad azonban világosság.

Egyedül vagyok, ám te nem hagysz el.

Kishitű vagyok, nálad a segítség.

Nyugtalan vagyok, nálad a békeesség.

Bennem keserűség, nálad türelem.

Nem értem útjaidat, de te tudod, milyen úton kell mennem. (Dietrich Bonhoeffer)

Krisztus Jézus,

adj nekünk elszánt szívet,

amely az egyszerű imádságban

fáradhatatlanul azt keresi,

hogyan fedezze az Istennel való közösséget. (Roger testvér)